

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Mevrouw mr. J.J.M. Uitermark
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 8 juli 2025

betreft Uitkomsten van het overhedenoverleg op 16 april 2025

ons kenmerk 177594

Geachte mevrouw Uitermark,

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken heeft met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 25 april 2025 over de uitkomsten van het overhedenoverleg op 16 april 2025.¹ De leden van de fracties van de **BBB** en de leden van de fracties van **OPNL**, **GroenLinks-PvdD**, **CDA** en de **PvdD** gezamenlijk hebben naar aanleiding van uw brief een aantal vragen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de BBB

De VNG heeft de aangekondigde ingebrekestelling opgeschort in afwachting van de conclusies in augustus 2025. Wat zijn de gevolgen als er in augustus géén bevredigende oplossing komt voor de compensatie van de jaren 2023 en 2024? Wat doet u om dit te voorkomen?

Waarom wordt er pas in augustus 2025 definitief gesproken over compensatie voor de door gemeenten gemaakte jeugdzorguitgaven van 2023 en 2024? Gemeenten hebben deze kosten al lang geleden voorgesloten en zitten al jaren klem. Waarom is er niet nagedacht over een inlooptraject voor deze achterstallige betalingen? Bent u bereid dit alsnog te doen?

U noemt "versterkte en aanvullende maatregelen" uit de Hervormingsagenda Jeugd voor 2028 en verder. Kunt u gedetailleerd aangeven welke concrete maatregelen dit betreffen en op welke wijze deze zullen zorgen voor minder bureaucratie en meer directe hulp aan gezinnen en jongeren op lokaal niveau? Wordt de regeldruk voor de gemeenten hierdoor ook minder? Graag ontvangen de leden een toelichting.

De interbestuurlijke samenwerkingsagenda noemt cruciale thema's zoals "zorg en welzijn", "landelijk gebied" en "bestaanszekerheid". Hoe gaat deze agenda er concreet voor zorgen dat de levenskwaliteit van de inwoners in kleinere plattelandsgemeenten direct verbetert, en dat het niet bij praten blijft, maar ambities ook daadwerkelijk lokaal kunnen worden waargemaakt?

Waarom is het in het overhedenoverleg "de afgelopen maanden veel over thema's in het sociaal domein" gesproken en worden de "fysieke thema's" pas na het meireces 2025 behandeld? Wordt daarmee niet te laat geanticipeerd op de eveneens dringende problemen rondom de invoering van de

¹ Kamerstukken I 2024/25, 36600B, L.

datum 8 juli 2025

ons kenmerk 175669.03U

blad 2

Omgevingswet, vergunningverlening, infrastructuur, betaalbare woningbouw en de aanpak van stikstof die de inwoners van onze gemeenten óók raken? In hoeverre is ook hier de verdeling van taken en middelen uit balans geraakt?

De Woo kost de gemeenten ook veel geld, er lopen inmiddels verschillende onderzoeken. Bent u ook hierover met de gemeenten in overleg? Graag ontvangen de leden een toelichting

U spreekt over een "goede balans tussen ambities, taken, middelen en uitvoeringskracht". Wat betekent dit concreet voor gemeenten die al jaren klagen over een overdaad aan taken zonder voldoende middelen? Zullen de gemeenten voldoende worden gecompenseerd voor de CAO-stijging? Graag ontvangen de leden hierop een toelichting.

Wat gaat u concreet doen met het ROB-advies *Meters maken met medebewind*²; zodat het dit keer niet blijft bij woorden maar er ook samen wordt gewerkt aan een structurele oplossing?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van OPNL, GroenLinks-PvdD, CDA en de PvdD

Is vóór het versturen van uw brief overleg gevoerd met de VNG om na te gaan of zij de inhoud van deze brief ook kunnen onderschrijven? Zo nee, waarom niet? Zo ja, onderschrijft de VNG de inhoud van deze brief? Indien uw antwoord op de eerste vraag negatief is, bent u dan bereid bij toekomstige brieven over de uitkomsten van overhedenoverleggen dergelijke afstemming met de VNG en andere deelnemers wél te laten plaatsvinden? Deze leden waarderen het dat de uitkomsten van het overhedenoverleg met beide Kamers zijn gedeeld. Gezien het belang van goede interbestuurlijke verhoudingen, zeker ook in financiële zin, en het feit dat medeoverheden een cruciale rol spelen in de uitvoering van veel wet- en regelgeving, achten deze leden het van belang dat de Kamer wordt geïnformeerd over de uitkomsten van overhedenoverleggen. Kunt u bevestigen dat de uitkomsten van toekomstige overhedenoverleggen voortaan structureel per brief met zowel de Eerste als de Tweede Kamer zullen worden gedeeld?

Op 30 januari 2025 heeft de deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd (commissie-Van Ark) een zwaarwegend advies uitgebracht. Het advies richtte zich zowel op het gebied van de hervormingsagenda zelf als op de financiële tekorten. De opvolging hiervan is besproken in het overhedenoverleg. U schrijft in uw brief: "Voor 2028 en verder worden de beheers- en inhoudelijke maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd versterkt en worden aanvullende maatregelen uitgewerkt.". Kunt u aangeven welke planning u hierbij voor ogen heeft – en kunt u tevens uiteenzetten welke aanvullende maatregelen uitgewerkt zullen worden?

U schrijft voorts: "In het overhedenoverleg is aangegeven dat het kabinet bereid is om ook over deze compensatie [compensatie van door gemeenten gedane uitgaven voor de jeugdzorg in de jaren 2023/2024, de leden] te willen doorpraten en daarover uiterlijk in augustus van dit jaar conclusies te trekken.". Kunt u aangeven in welk overhedenoverleg u dit gaat bespreken, aangezien u verderop in uw brief aangeeft dat er in het eerstvolgende overhedenoverleg met name aandacht zal zijn voor de fysieke thema's? In aanvulling op het bovenstaande, wat zal uw inzet zijn bij het overleg over deze compensatie?

U geeft tevens aan dat er een intensief gesprek heeft plaatsgevonden met de medeoverheden over de totstandkoming van een interbestuurlijke samenwerkingsagenda, die een meerwaarde biedt ten opzichte van de bestaande sectorale tafels. De leden van bovengenoemde fracties verwelkomen deze sector overstijgende, meer integrale aanpak van Rijk in samenwerking met de medeoverheden.

² Kamerstukken I 2024/25, 29362, Z.

datum 8 juli 2025

ons kenmerk 175669.03U

blad 3

Immers, de grote maatschappelijke uitgaven waarvoor ons land staat, "kunnen alleen goed worden ingevuld als de vier overheden daar gezamenlijk hun schouders onder zetten", zo blijkt uit uw brief. U geeft daarbij aan dat er intensief is samengewerkt op vijf cruciale thema's, te weten: zorg en welzijn, weerbaarheid, robuuste ruimtelijke keuzes, landelijk gebied en bestaanszekerheid. Inderdaad, belangrijke thema's voor de interbestuurlijke samenwerkingsagenda, waarover vervolgesprekken worden gevoerd. Hoewel dit inderdaad belangrijke thema's zijn, verrast het deze leden dat - in het licht van de breed gesignaleerde knelpunten voor onder meer woningbouw, economische en maatschappelijke ontwikkelingen als gevolg van knelpunten in de energievoorziening - het thema klimaat- en energiebeleid niet in het rijtje wordt genoemd.

In maart 2024 heeft de ROB een advies uitgebracht over de nationale ondersteuning die nodig is voor decentraal klimaat- en energiebeleid. Daarbij gaat het om de bestuurlijke inbedding van het klimaat- en energiebeleid en, daarmee samenhangend, om de bekostiging van het decentrale klimaat- en decentrale energiebeleid. Dit advies bevat onder andere voorstellen om ervoor te zorgen dat de medeoverheden in staat worden gesteld om de energie- en klimaatdoelstellingen te kunnen realiseren.³ Kunt u toelichten waarom 'klimaat- en energiebeleid' niet als één van de vijf of zes cruciale thema's wordt genoemd waarop de departementen en medeoverheden intensief samengewerkt hebben?

In aanvulling op het bovenstaande, kunt u aangeven hoe de op 19 december 2024 vastgestelde Interbestuurlijke Samenwerkingsagenda met afspraken voor het energiesysteem van de toekomst⁴ zich verhoudt tot de interbestuurlijke samenwerkingsagenda waar u in uw brief van 25 april naar verwijst? Ging het in december vorig jaar mogelijk nog om een voorbeeld van de "oude generatie" sectorale interbestuurlijke samenwerkingsagenda. En is er inmiddels sprake van een "nieuwe generatie" van de interbestuurlijke samenwerkingsagenda, waarop uw brief doelt?

In aanvulling op bovenstaande is ook de implementatie van de Omgevingswet en de (financiële) gevolgen hiervan reden tot zorg. Zeker gezien de enorme opgaven in het Ruimtelijke Domein en het gebrek aan uitvoeringskracht is interbestuurlijke afstemming ook op dit onderwerp van belang, zie hiervoor het advies van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur van 19 december 2023.⁵ Deelt u deze analyse en op welke wijze is dit onderdeel van de interbestuurlijke afstemming?

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken ziet met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangt deze graag binnen vier weken na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

I.M. Lagas MDR

Voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken

³ Raad voor het Openbaar Bestuur, *Koersen op klimaatneutraal. Aansturing en bekostiging van het decentrale klimaat- en energiebeleid*, advies, 28 maart 2024; <https://www.raadopenbaarbestuur.nl/actueel/nieuws/2024/3/28/nationale-ondersteuning-nodig-voor-decentraal-klimaat--en-energiebeleid>

⁴ *Kamerstukken II* 2024/25, 31239, nr. 404, p. 4-5.

⁵ Zie het advies van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur van 19 december 2023: het advies 'De uitvoering aan zet: omgaan met belemmeringen bij de uitvoering van beleid voor de fysieke leefomgeving'. (<https://www.rli.nl/publicaties/2023/advies/de-uitvoering-aan-zet>).